

Northland Mines Oy
Asematie 4
95900 KOLARI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Niesa 1 - 19

Hakija Northland Mines Oy
Rovaniemi

Yhteystiedot:

Asematie 4
95900 KOLARI

Lisätietoja antaa:

Jukka Jokela, puh. 020 711 8390

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 16.2.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 25.2.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 31.5.2010 kartta, Natura 2000 -selvitys, tila-, maanomistaja- ja pinta-aliatiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kolari (273)

KaivNro 8918/1; valtausalueen nimi: Niesa 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-3-29	Ylläsmännikkö	Kolari	11,69
273-401-876-3	Rn:ot 2-3 vesialueet	Kolari	0,67
273-401-878-5	Rn:ot 3:6-7 Niesajoen palsta	Kolari	0,30
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	66,04
273-893-871-8	Rautatiealue	Kolari	12,69
		Yhteensä ha	91,39

KaivNro 8918/2; valtausalueen nimi: Niesa 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	55,99
		Yhteensä ha	55,99

KaivNro 8918/3; valtausalueen nimi: Niesa 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-1-2	Pitkävuoma	Kolari	6,18
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	92,55
		Yhteensä ha	98,73

KaivNro 8918/4; valtausalueen nimi: Niesa 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-1-2	Pitkävuoma	Kolari	28,75
273-874-2-0	Kolarin yhteismetsä	Kolari	16,91
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	52,86
		Yhteensä ha	98,52

KaivNro 8918/5; valtausalueen nimi: Niesa 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-3-13	Rautatiealue	Kolari	0,60
273-401-4-28	Rautatiealue	Kolari	0,20
273-401-4-46	Suukoski	Kolari	0,94
273-401-4-48	Törmälä	Kolari	7,02
273-401-69-1	Heiskala	Kolari	0,17
273-401-876-3	Rn:ot 2-3 vesialueet	Kolari	0,68
273-401-878-16	Rn:ot 4:2-11 Yht.maa-alueet	Kolari	6,72
273-401-878-5	Rn:ot 3:6-7 Niesajoen palsta	Kolari	6,30
273-401-9-44	Myllykangas	Kolari	1,12
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	69,80
273-893-871-8	Rautatiealue	Kolari	1,51
		Yhteensä ha	95,06

KaivNro 8918/6; valtausalueen nimi: Niesa 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-14-69	Haavikko	Kolari	1,55
273-401-4-10	Juurakko	Kolari	4,25
273-401-4-23	Hotti	Kolari	1,88
273-401-4-42	Hakala	Kolari	8,32
273-401-4-45	Juurakkovaara	Kolari	6,03
273-401-4-46	Suukoski	Kolari	1,58
273-401-4-48	Törmälä	Kolari	2,43
273-401-4-7	Uusitalo	Kolari	8,83
273-401-69-1	Heiskala	Kolari	10,17
273-401-878-16	Rn:ot 4:2-11 Yht.maa-alueet	Kolari	3,14
273-401-9-44	Myllykangas	Kolari	10,73
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	40,62
		Yhteensä ha	99,53

KaivNro 8918/7; valtausalueen nimi: Niesa 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-1-2	Pitkävuoma	Kolari	7,50
273-401-4-10	Juurakko	Kolari	15,61
273-401-4-29	Juurakko	Kolari	7,45
273-401-876-16	Talon Rn:o 4 vesialue	Kolari	0,01
273-874-2-0	Kolarin yhteismetsä	Kolari	51,86
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	12,22
		Yhteensä ha	94,65

KaivNro 8918/8; valtausalueen nimi: Niesa 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-14-69	Haavikko	Kolari	13,91
273-401-4-10	Juurakko	Kolari	1,33
273-401-4-20	Rautatiealue	Kolari	0,05
273-401-4-23	Hotti	Kolari	2,15
273-401-4-42	Hakala	Kolari	0,18
273-401-4-45	Juurakkovaara	Kolari	5,09
273-401-4-46	Suukoski	Kolari	0,88
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	69,72
273-893-871-5	Rautatiealue	Kolari	3,08
273-893-871-6	Tiealue	Kolari	0,50
		Yhteensä ha	96,89

KaivNro 8918/9; valtausalueen nimi: Niesa 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-103-2	Mäkirautio	Kolari	7,39
273-401-14-71	Kaltio Eilantila	Kolari	21,84
273-401-4-29	Juurakko	Kolari	8,36
273-401-5-103	Ukivaara	Kolari	3,03
273-401-876-16	Talon Rn:o 4 vesialue	Kolari	0,21
273-401-97-0	Kitinpelto	Kolari	1,49
273-874-2-0	Kolarin yhteismetsä	Kolari	43,32
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	12,41
		Yhteensä ha	98,05

KaivNro 8918/10; valtausalueen nimi: Niesa 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	77,64
273-893-871-5	Rautatiealue	Kolari	5,29
273-893-871-6	Tiealue	Kolari	0,75
		Yhteensä ha	83,68

KaivNro 8918/11; valtausalueen nimi: Niesa 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-103-2	Mäkirautio	Kolari	0,79
273-401-5-103	Ukivaara	Kolari	19,03
273-401-67-5	Juurakko	Kolari	0,64
273-401-876-16	Talon Rn:o 4 vesialue	Kolari	0,11
273-401-97-0	Kitinpelto	Kolari	9,77

KaivNro

8918

5 (10)

273-874-2-0	Kolarin yhteismetsä	Kolari	64,71
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	1,99
		Yhteensä ha	97,04

KaivNro 8918/12; valtausalueen nimi: Niesa 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-5-103	Ukivaara	Kolari	10,35
273-401-5-19	Tervahauta	Kolari	20,09
273-401-5-90	Joopinniemi	Kolari	7,40
273-401-6-13	Leppävirta	Kolari	8,16
273-401-6-19	Sivula	Kolari	7,36
273-401-6-31	Kaitala	Kolari	2,32
273-401-6-34	Ylipudas	Kolari	1,25
273-401-67-5	Juurakko	Kolari	23,23
273-401-876-16	Talon Rn:o 4 vesialue	Kolari	0,02
273-401-97-0	Kitinpelto	Kolari	2,44
273-401-98-10	Ajo	Kolari	14,49
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	0,89
		Yhteensä ha	98,00

KaivNro 8918/13; valtausalueen nimi: Niesa 13

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	3,34
273-401-14-90	Sammu	Kolari	4,60
273-401-6-19	Sivula	Kolari	3,05
273-401-6-31	Kaitala	Kolari	7,17
273-401-6-34	Ylipudas	Kolari	8,57
273-401-97-0	Kitinpelto	Kolari	0,16
273-401-98-10	Ajo	Kolari	0,10
273-874-2-0	Kolarin yhteismetsä	Kolari	70,50
		Yhteensä ha	97,49

KaivNro 8918/14; valtausalueen nimi: Niesa 14

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-10-24	Rautatiealue	Kolari	0,39
273-401-10-25	Rautatiealue	Kolari	0,27
273-401-10-35	Autio	Kolari	4,69
273-401-10-38	Simu	Kolari	1,02
273-401-10-68	Ketola	Kolari	1,03
273-401-10-86	Alankola	Kolari	0,79
273-401-15-107	Eerola	Kolari	0,18
273-401-15-62	Rautatiealue	Kolari	1,57

273-401-15-63	Rautatiealue	Kolari	1,06
273-401-15-64	Rautatiealue	Kolari	0,64
273-401-15-8	Niemelä	Kolari	6,24
273-401-15-91	Jaako	Kolari	2,45
273-401-15-95	Takala	Kolari	11,72
273-401-36-9	Kannas	Kolari	2,27
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	22,67
273-893-871-5	Rautatiealue	Kolari	2,51
		Yhteensä ha	59,50

KaivNro 8918/15; valtausalueen nimi: Niesa 15

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	23,35
273-401-14-90	Sammu	Kolari	0,06
273-401-5-20	Moona	Kolari	21,13
273-401-5-90	Joopinniemi	Kolari	12,80
273-401-6-13	Leppävirta	Kolari	5,83
273-401-6-19	Sivula	Kolari	24,20
273-401-6-34	Ylipudas	Kolari	0,79
273-401-6-36	Siirtola	Kolari	0,07
273-401-6-40	Rantapudas	Kolari	3,28
273-401-98-10	Ajo	Kolari	5,74
		Yhteensä ha	97,25

KaivNro 8918/16; valtausalueen nimi: Niesa 16

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	22,59
273-401-14-90	Sammu	Kolari	58,16
273-401-23-38	Koirasaajo	Kolari	12,66
273-401-6-34	Ylipudas	Kolari	0,31
		Yhteensä ha	93,72

KaivNro 8918/17; valtausalueen nimi: Niesa 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	12,41
273-401-14-90	Sammu	Kolari	75,07
273-401-23-38	Koirasaajo	Kolari	2,30
273-401-6-34	Ylipudas	Kolari	0,04
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	9,35
		Yhteensä ha	99,17

KaivNro 8918/18; valtausalueen nimi: Niesa 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	27,80
273-401-14-90	Sammu	Kolari	16,21
273-401-15-95	Takala	Kolari	1,95
273-401-36-9	Kannas	Kolari	15,26
273-401-6-19	Sivula	Kolari	2,24
273-401-6-36	Siirtola	Kolari	4,62
273-401-6-40	Rantapudas	Kolari	9,04
273-401-6-44	Koivula	Kolari	18,66
273-401-98-10	Ajo	Kolari	0,00
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	0,10
		Yhteensä ha	95,88

KaivNro 8918/19; valtausalueen nimi: Niesa 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
273-401-10-10	Harju	Kolari	1,83
273-401-10-21	Vierelä	Kolari	4,12
273-401-10-29	Mäkelä	Kolari	5,99
273-401-10-38	Simu	Kolari	2,49
273-401-10-43	Rantala	Kolari	0,81
273-401-10-72	Muuttola	Kolari	0,48
273-401-10-85	Kuusineva	Kolari	7,49
273-401-11-75	Koivumaa	Kolari	10,37
273-401-14-90	Sammu	Kolari	4,47
273-401-15-95	Takala	Kolari	1,91
273-401-36-9	Kannas	Kolari	18,03
273-893-10-1	Kolarin valtionmaa, Ylläs	Kolari	32,32
		Yhteensä ha	90,31

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 1 740,85 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Muonion paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella ja Tornionjoen ja Muonionjoen vesistö -nimisellä Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella.

Valtausalueet Niesa 1 ja 5 sijaitsevat osaksi vuonna 1999 rauenneen kaivospiirin alueella. (Rautaruukki Oy:n Rautuvaaran kaivospiiri).

Esteettömyystodistus

Hakija ei ole toimittanut kaivoslain (503/1965) 8 §:n 3-kohdassa mainittua asianomaisen viranomaisen tai kahden paikalliset olosuhteet tunnevan luonnollisen henkilön antamaa todistusta siitä, että haetulla alueella ei ole kaivoslain 6.1 §:n kohdissa 3–9 mainittuja valtauksen esteitä. Tukes on kuitenkin jatkanut hakemuksen käsittelyä. Tukes on pyytänyt hakemuksesta lausunnon alueen kunnalta ja ELY-keskukselta. Tukes on myös pyytänyt maanomistajilta mielipiteitä hakemuksen johdosta. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella Tukesin on ollut mahdollista selvittää, kohdistuuko haetulle valtausalueelle kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuja valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari, rauta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 26.11.2012 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 4.1.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 4.1.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:
29.11.2012 Luoteis-Lappi -sanomalehdessä
30.11.2012 Virallisessa lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8918/1	Niesa 1
2. Kaivosrekisterinumero 8918/2	Niesa 2
3. Kaivosrekisterinumero 8918/3	Niesa 3
4. Kaivosrekisterinumero 8918/4	Niesa 4
5. Kaivosrekisterinumero 8918/5	Niesa 5
6. Kaivosrekisterinumero 8918/6	Niesa 6
7. Kaivosrekisterinumero 8918/7	Niesa 7
8. Kaivosrekisterinumero 8918/8	Niesa 8
9. Kaivosrekisterinumero 8918/9	Niesa 9
10. Kaivosrekisterinumero 8918/10	Niesa 10

11. Kaivosrekisterinumero 8918/11	Niesa 11
12. Kaivosrekisterinumero 8918/12	Niesa 12
13. Kaivosrekisterinumero 8918/13	Niesa 13
14. Kaivosrekisterinumero 8918/14	Niesa 14
15. Kaivosrekisterinumero 8918/15	Niesa 15
16. Kaivosrekisterinumero 8918/16	Niesa 16
17. Kaivosrekisterinumero 8918/17	Niesa 17
18. Kaivosrekisterinumero 8918/18	Niesa 18
19. Kaivosrekisterinumero 8918/19	Niesa 19

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Luoteis-Lappi -sanomalehdessä ja Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu alueen geofysikaalisiin ja geokemiallisiin tietoihin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Tutkimusmenetelminä alueella tullaan käyttämään normaaleja geologisia tutkimusmenetelmiä: kallioperäkartoitusta, maaperänäytteenottoa MMI (mobile metal ions) -menetelmällä, pohjamoreeni- ja rapakallionäytteenottoa, geofysikaalisia mittauksia sekä tarvittaessa timanttikairausta.

Geofysiikan mittaukset sekä mahdollinen timanttikairaus suoritetaan talviaikaan maan jäätymisen ja lumipeitteen mahdollistaessa helpomman liikkumisen alueella. Tällöin myös ympäristöön jäävät jäljet ovat pienet. MMI-näytteenotto suoritetaan lapiolla eikä siitä jää ympäristöön merkkejä. Timanttikairausta alueella on suunniteltu tehtävän 1 000 - 5 000 metriä.

Tutkimustyössä käytettävät kairakoneet on varustettu biohajoavalla hydrauliikkaöljyllä. Mahdollisten muiden polttoaine- tai öljyvotojen varalta kaikilla koneilla on konekohtaiset öljyntorjuntavarusteet.

Yhtiö katsoo, että suunnitellusta tutkimustoiminnasta ei aiheudu heikentäviä vaikutuksia mainittujen Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin lajeihin tai luontotyypeihin.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kolarin kunta

Kunnanhallitus ilmoittaa lausuntonaan, ettei se näe estettä Northland Mines Oy:n 16.2.2010 vireille tulleeseen valtaushakemukseen Niesa 1-19, kun tässä lausunnossa mainitut asiat otetaan huomioon maminetsintätyössä.

Haetulla valtausalueella Niesa 1-19 ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, eikä detaljikaavaa. Haetulla alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava ja alue on varattu merkinnällä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja alueen läpi menee rautatien aluevaraus sekä sähkölinjan ja sen yhteystarve merkintä. Lisäksi alueella on valtakunnallisesti merkittävä muinaismuistokohde (SM 3712 Juvakaisenmaa, Ruotsin puolella olevien ruukkien raudanvalmistushistoriaan liittyviä malmilouhoksia. Juvakaisenmaan luoteislaidalla on sorakuopan pohjoispuolella lukuisia louhoskaivantoja, jotka liittyvät 1600–1800-luvuilla tehtyyn rautamalmin louhintaan. Kaivantoja on kankaan laidalla n. 300 metrin matkalla. Kauempana Niesajoesta on lisäksi pienempiä kuoppia ja alueella on myös malmikivikasa ja rajapyykki. Malmia on louhittu Köngäksen ruukin tarpeisiin).

Haetun valtausalueen läpi kulkee rautatie. Tornionlaakson Sähkö Oy:n maastossa olevat sähkölinjat on rajattu haetun valtausalueen ulkopuolelle. Haetun valtausalueen sisällä on myös Sadinkankaan poroerotusaita (Niesa 2). Kunnalla ei ole tiedossa olevaa loma- ja pysyvään asutukseen tarkoitettuja rakennuksia haetulla alueella.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita eikä maisemanhoitoalueita. Mutta valtaushakemusalue on Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalue Natura-alueella (FI1301912). Alue on suojeltu luontodirektiivin (43/92/EY) mukaisena erityisten toimien alueena SCI (luontotyyppialueena). Aluetyyppi on Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (100 %). Alueen suojelun perusteena on luontodirektiivin liitteen II laji saukko. Muuta lajistoa ovat harjus, merilohi, meritaimen, nahkiainen, siika, kelluskeiholehti ja vesisara.

Niesaselän Natura-alue (FI1300706) on suojeltu luontodirektiivin mukaisen erityisten suojelutoimien alueena SCI (luontotyyppialue). Suojelun perusteena on viisi luontotyyppiä, joista priorisoituja ovat boreaaliset metsät (80 %), aapasuot (8 %) ja puustoiset suot (7 %). Alue kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan (VMO). Lintudirektiivin liitteen I lajeja Natura-alueella esiintyy 10.

Niesaselän Natura-alue sijoittuu valtaushakemusalueelta (lohko Niesa 3) 3150 metrin etäisyydelle koilliseen, joten pitkästä etäisyydestä johtuen malminetsintätoiminnasta ei ole vaikutuksia Natura-alueelle.

Hakijan esittämää Natura-selvitystä voidaan pitää riittävänä. Valtaushakemusalueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Valtaushakemusalueella on lohkoilla Niesa 3 ja 4 Sadinkankaan koillisosassa ja Paloselän länsi - lounaisosassa silmälläpidettävien kääväkkäiden (pursukääpä 4, sirppikääpä 4, ruostekääpä 3, lapinkynsikääpä 2, rusokantokääpä 1 ja korkkikerroskääpä 1 havaintopaikka) yhteensä 15 havaintopaikkaa Hertta-rekisterin Eliöt - tietokannan mukaan (SYKE). Ruostekääpä on elinvoimainen (LC). Tutkimustoimintaa tulee sijoittua vähintään 30 metrin etäisyydelle em. havaintopaikoista.

Valtaushakemusalueella ei ole, mutta sen lähiympäristössä on suuren petolinnun pesäreviiri Petolintujen pesät 2012 -rekisterin (Metsähallitus) mukaan. Lohkoilla Niesa 3, 4 ja 7 koillisosassa maastotutkimukset tulee tehdä 15.3. - 31.7. välisen ajan ulkopuolella. Kevättalvella pesän koristelun ja pesinnän aloittamisen aikaan petolinnut häiriintyvät herkästi ja saattavat keskeyttää pesinnän, joten kahden kilometrin suojavyöhykkeen sisäpuolella ei saa tällöin tehdä malminetsintää.

Vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue sijoittuu noin 250 metriä Halingonjärven eteläpuolelle ja lohkon Niesa 16 raja-alueelle. Valtaushakemusalueella on kolme muu pohjavesialuetta Erihnäistenmaa 12273130 lohkoilla Niesa 1-2, Jurvakaisenmaa 12273131 lohkoilla Niesa 5-6 ja Soidinkankaanlampi 12273132 lohkoilla Niesa 4 ja 7.

Alueella ei ole ulkoilureittejä eikä moottorikeikkailureittejä tai kelkkauria (Moottorikeikkareittien kartoitus Lapin ELY-keskuksen alueella, 2011).

Tutkimusojien ja kaivantojen peittäminen sekä kairauspisteiden siistiminen tulee tehdä viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisesta. Suositeltavaa olisi kaivantojen maisemointi välittömästi näytteen oton jälkeen.

Tutkimuksissa tarpeellinen maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee suunnitella olemassa oleville metsäteille, ajourille ja välttää herkästi kuluvia luontotyyppisiä kuten soita ja kuivia kankaita sekä kiertää vähintään 30 metrin etäisyydeltä tiedossa olevat kääväkkäiden esiintymäpaikat ja erityisesti maapuita ei saa siirtää ko. kohteiden läheisyydessä, vaan ne tulee kiertää.

Porojen laidunkierto, kesä- ja talvilaidunalueet sekä erityisesti kevättalvella - keväällä vaatimien vasomisalueet tulee ottaa huomioon toimintaa suunniteltaessa ja maastossa toimitaessa.

Liikennevirasto

Tukes on pyytänyt 14.6.2013 Liikenneviraston lausuntoa liittyen kaivoslaissa 503/1965 tarkoitettuun mahdollisen malmiesiintymän tutkimus- ja selvitystyöhön. Selvityspyynnössä pyydetään selvitystä rataosuuksien käytöstä. Malmiesiintymä sijaitsee Kolarin pohjoispuolella Rautuvaaraan menevän rataosan varressa.

Liikennevirastolla ei ole tarvetta rajoittaa tutkimus- ja selvitystyötä, mutta alueella liikuttaessa ja tutkimuskaluston sekä mahdollisten kairauskoneiden liikuttelussa tulee ottaa huomioon rautatiealueen ja sen rakenteiden vaatimukset. Varsinainen junaliikenne tällä alueella on lakkautettu, mutta alueen sillat ja rummut on tarkastettava ja huollettava tarkastusohjelman mukaisesti. Tämän vuoksi rautatiealueella voidaan suorittaa Liikenneviraston toimesta siltojen, rumpujen tai radan tarkastusta sekä näiden huoltoon tai korjaukseen liittyviä töitä radalla kulkevalla kalustolla.

Malmiesiintymän tutkimus- ja selvitystyössä radan välittömässä läheisyydessä sekä liikuttaessa rata-alueella tulee siihen hakea erikseen lupa Liikennevirastoilta. Mahdolliset radan ylitykset raskaalla kalustolla, kuten kairauskoneilla, tulee tehdä tasoristeysten kautta niin että vältetään rikkomasta ratarakenteita.

Tämä selvitys koskee vain lausuntopyyntöissä mainittua tutkimus- ja selvitystyövaihetta. Rataosuuden pitkän tähtäimen suunnitelmiin tämä lausunto ei vielä ota kantaa.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohteita, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Metsälakikohde

Valtaushakemusalueella Niesa 1 on metsälakikohde. Kyseessä on metsälain 1093/1996 10 §:n 2 kohdassa määritelty "ruoho- ja heinäkorvet, saniaiskorvet sekä lehtokorvet". Kyseessä oleva metsälakikohde tulee säilyttää koskemattomana.

Pohjavesialue ja arvokkaat luontokohteet

Valtaushakemusalueet Niesa 1-7 sijaitsevat pohjavesialueella.

Valtaushakemusalueilla Niesa 3 ja 4 on suuren petolinnun pesä. Tästä syystä toimintaa ei tule harjoittaa ko. hakemusalueilla vuosittain 15.2. - 31.7. välisenä aikana. Lisätietoja saa tarvittaessa Metsähallituksesta.

Valtaushakemusalueella Niesa 4 on luonnonsuojelulaissa määriteltyjä valtakunnallisesti uhanalaisten kääpien esiintymiä. Esiintymät tulee ottaa huomioon ja jättää toiminnan ulkopuolelle.

Haetuilla valtausalueilla Niesa 3 ja 4 sijaitsee arvokas luontokohte, joka on Metsähallituksen ja luontojärjestöjen yhteispäätöksellä suojeltu (Paloselkä dialogialue). Kyseessä olevalla suojelu- kohteella Metsähallitus ei harjoita metsätaloustoimintaa. Edellä mainitusta suojelukohde tulisi säilyttää koskemattomana.

Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuskoealat

Valtaushakemusalueilla Niesa 3 ja 4 on Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuskoealoja. Tutkimuskoealoja ei saa millään muodoin vaurioittaa eikä tuhota. Mikäli valtaus myönnetään haetuille alueille, tulee valtaajan varmistaa ennakkoon Metsähallitukselta tutkimuskoealojen tarkka sijainti. Tämän lisäksi toiminta tutkimuskoealoilla vaatii aina Metsäntutkimuslaitoksen ohjauksen.

Kiinteä muinaisjäänös

Valtaushakemusalueella Niesa 5 on kiinteä muinaisjäänös. Kohteen numero muinaisjäänösrekisterissä on 1000009377, Juvakaisenmaa, raaka-aineiden hankintapaikat. Kiinteä muinaisjäänös on muinaismuistolailla rauhoitettu. Mikäli hakemusalueelle myönnetään valtaus, niin muinaisjäänöstä ei saa tuhota. Ennen tutkimustoimenpiteitä tulee hakijan olla yhteydessä Museovirastoon ja Metsähallitukseen.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallitukseen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Yhtiö on tutustunut saapuneisiin lausuntoihin ja ilmoittaa vastineenaan, että se tulee huomioidaan toiminnassaan lausuntojen sisältämät toimenpiteet ja tekemään tutkimustyötä alueella yhteistyössä mm. Metsähallituksen esittämillä tavoilla.

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta Liikenneviraston lausuntoon.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun

otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Valtauksen esteistä sekä kaivoslain mukaisten oikeuksien etuoikeusjärjestys

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 5-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) 30 metriä lähempänä yleiseen liikenteeseen käytettyä rautatietä. Alueen läpi kulkevat rautatiet eivät ole enää yleisessä käytössä eivätkä näin ollen ole este valtaukselle. Päätöksessä on kuitenkin annettu Liikenneviraston lausunnon perusteella erillinen lupamääräys rata-alueen huomioon ottamiseksi (lupamääräys 15).

Kaivoslain (503/1965) 11.2 §:n mukaan valtaushakemusta ei saa ottaa päätettäväksi, ennen kuin kokonaan tai osaksi samaa aluetta koskevat paremmin etuoikeuksin tehdyt hakemukset on lopullisesti ratkaistu. Northland Mines Oy on 20.12.2010 jättänyt Hannukaisen kaivospiiriä (kaivosrekisterinumero K8126) koskevan hakemuksen, jossa kaivospiiri sijoittuu suureksi osaksi päällekkäin haetun valtausalueen kanssa. Koska kaivospiiriä koskeva hakemus on tullut vireille myöhemmin kuin nyt ratkaistavana oleva saman hakijan valtaushakemus, ei kaivospiirihakemuksella ole sellaista etuoikeutta, joka estäisi nyt ratkaistavana olevan valtaushakemuksen päättämisen.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Valtausalueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa eikä detaljikaavaa. Haetulla alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava ja alue on varattu merkinnällä M (maa- ja metsätalousovaltainen alue) ja alueen läpi menee rautatien aluevaraus sekä sähkölinjan ja sen yhteystarve -merkintä.

Koska kunta ei ole vastustanut valtauksen myöntämistä, ei valtaukselle ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaista estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arviointu määrä ja laatu* on todettu.

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista. Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja valtaajan esittämän kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaisen tutkimussuunnitelman, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamistapaa on ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla. Tämän rajauksen jälkeen kaivosviranomaisella on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

13. Valtausalueiden Niesa 3, 4 ja 7 osalta tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa ei saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.2.–15.7. väli-

senä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista.

Perustelut: Valtausalueilla Niesa 3, 4 ja 7 tai mainittujen valtausalueen läheisyydessä sijaitsee annettujen lausuntojen mukaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukaisesti rauhoitetun eläinlajin esiintymä, suuren petolinnun pesä. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen rajata lisääntymisaajan ulkopuolelle. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei kaivosviranomaisen arvion mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

14. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon hakemuksesta annetut lausunnot, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

15. Tutkimustoimien suorittamiseen radan välittömässä läheisyydessä sekä liikkumiseen rata-alueella tulee hakea erikseen lupa Liikennevirastoilta. Mahdolliset radan ylitykset raskaalla kalustolla, kuten kairauskoneilla, tulee tehdä tasoristeysten kautta niin että vältetään rikkomasta ratarakenteita.

Perustelut: Koska Liikenneviraston lausunnon mukaan rautatiealueella voidaan suorittaa Liikenneviraston toimesta siltojen, rumpujen tai radan tarkastusta sekä näiden huoltoon tai korjaukseen liittyviä töitä radalla kulkevalla kalustolla, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena.

16. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- tutkimustoiminnan ei katsota aiheuttavan sellaisia haittoja valtausalueella sijaitseville muuksi pohjavesialueeksi luokitetuille eikä lähellä sijaitsevalle vedenhankintaa varten

tärkeäksi pohjavesialueeksi luokitetulle alueille, että tätä varten olisi annettava erillinen määräys. Lupamääräyksen 9 maaperän pilaamiskiello ja lupamääräyksen 16 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen katsotaan riittäväksi. Valtaajan on joka tapauksessa suoritettava tutkimustoimenpiteet ja tutkimuskohteille siirtyminen siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

- lausunnoissa mainittuja uhanalaisia kääpiä tai Metsähallituksen mainitsemaa metsälakikohdetta tai Metsähallituksen ja luontojärjestöjen yhteispäätöksellä suojeltua arvokasta luontokohdetta tai Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuskoealoja koskevia erillisiä lupamääräyksiä ei ole tarpeen antaa. Valtaajan on muutoinkin otettava huomioon lupamääräyksen 16 mukaisesti myös muussa lainsäädännössä mainitut velvoitteet, rajaukset ja määräykset (metsälakikohde). Koska muita Metsähallituksen mainitsemia alueita (arvokas luontokohde ja tutkimuskoealat) ei ole perustettu luonnonsuojelualueeksi luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla eikä myöskään kaivoslain (503/1965) säännöksistä tai muusta lainsäädännöstä muuta johdu, luonnonsuojelulaissa tarkoitetut säännökset eivät tule sovellettaviksi näillä alueilla. Lupamääräykseen 4 viitaten valtaajan on kuitenkin ennen tutkimustöiden aloittamista oltava yhteydessä maanomistajiin, jolloin Metsähallitus voi antaa tarvittavaa ohjausta. Tällöin on mahdollista varmistaa, että valtaaja noudattaa suojelukohteilla ja uhanalaisten kääpien esiintymäpaikkojen läheisyydessä tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään ja sopia toimintatavoista, joilla valtaaja ottaa huomioon kohteiden erityispiirteet.
- valtaajan ottaessa yhteyttä maanomistajaan lupamääräyksen 4 mukaisesti on mahdollista neuvotella myös alueelle tarvittavasta maastoliikenneluvasta, suunnitelmasta maastoajoneuvoilla liikkumiseksi, mahdollisesta tarpeesta poistaa puita ja muista huomioon otettavista seikoista, ettei tutkimuksista aiheudu tarpeetonta haittaa eikä vahinkoa.
- alueen jälkihoidon osalta viitataan lupamääräykseen 7.
- valtaajan ottaessa yhteyttä paliskuntaan lupamääräyksen 5 mukaisesti on mahdollista neuvotella poroerotusaidan huomioon ottamisesta sekä porojen laidunkiertoon, kesä- ja talvilaidunalueisiin sekä vasomisalueisiin liittyvistä seikoista siten, ettei tutkimuksista aiheudu tarpeetonta haittaa eikä vahinkoa.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)
 Jätelaki (646/2011)
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
 Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1146/2009)
 Poronhoitolaki (848/1990)
 Muinaismuistolaki (295/1963)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **12.8.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

